

**166**

Udenrigsministeriet. København, den 14. juni 2011.

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2011 afgives tilsagn på 89,1 mio. kr. i støtte til en styrket forvaltning af vandressourcerne i Zambezi-floden i det sydlige Afrika.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2011 opførte bevilling på 753,5 mio. kr. til § 06.34.01. Miljø- og klimabistand i udviklingslande mv. (Reservationsbev.).

- b. *Baggrund*

Samarbejdsorganisationen for det sydlige Afrika, SADC (Southern African Development Community), omfatter 15 medlemslande, der tilsammen har en befolkning på 257,7 mio. i 2010. SADC-landenes samlede BNP er opgjort til USD 471,1 mio. i 2010. SADC-regionen har oplevet stabil økonomisk vækst over de seneste år. Den internationale finanskriser forårsagede et midlertidigt tilbageslag i væksten i regionen som helhed, som dog nu er overvundet. I 2009 var realvæksten -0,9 pct. mod 5,1 pct. i 2008 og forventet 3,4 pct. i 2010. Regionen er relativt bedre stillet end gennemsnittet af lande i Afrika syd for Sahara, men er samtidig præget af stor diversitet med nogle af de fattigste lande i Afrika blandt sine medlemmer. Zambezi-floden løber gennem følgende otte af de 15 medlemslande i SADC: Angola, Botswana, Malawi, Mozambique, Namibia, Tanzania, Zambia og Zimbabwe.

Vand er en kritisk ressource for udviklingen af landbrug, industri og energi i det sydlige Afrika. Der er behov for en effektiv og bæredygtig forvaltning og fordeling af vandressourcerne af både økonomiske, sociale og konfliktforebyggende årsager samt for at imødegå effekterne af klimaforandringer. Zambezi-floden og flodbassinet er sammen med en række mindre floder vigtige vandkilder for regionen. SADC-landene har et godt overordnet rammeværk for vandforvaltning i form af en SADC-vandprotokol samt en vandhandlingsplan. Der er desuden indgået en aftale om at etablere en fælles kommission for forvaltning af Zambezi-floden, ZAMCOM. Ratificering af aftalen har imidlertid trukket ud på grund af landenes forskellige interesser i floden, men vurderes nu at være nært forestående. Danmark har støttet udviklingen af vandressourcestrategien og forvaltningen af Zambezi-floden siden 2000 med i alt 57,0 mio. kr.

Projektbeskrivelse

Projektets overordnede formål er at fremme en bæredygtig udvikling i det sydlige Afrika, især i Zambezi-flodbassinet, gennem forbedret udnyttelse og forvaltning af vandressourcerne i og omkring

Zambezi-floden. Den danske støtte vil omfatte følgende tre indsatsområder, som gensidigt understøtter hinanden, men gennemføres af forskellige instanser:

1. Etablering og drift af sekretariatet for Zambezi-Kommissionen, ZAMCOM (35,5 mio. kr.)

Aktiviteterne vil fokusere på at fremme landenes ratifikation af aftalen om ZAMCOM. Desuden etableres varslingsystemer for oversvømmelser, beregninger af vandstrømme i floden over tid, en meteorologisk database og en klimatilpasningsstrategi. Sekretariatet skal rådgive de berørte lande om den mest hensigtsmæssige udnyttelse af vandressourcerne i floden på baggrund af viden om flodbassins ressourcer, vurdering af udviklingsscenarier m.m. Herved styrkes grundlaget for velinformerede politiske beslutninger i de enkelte lande vedrørende anvendelse af vandet og større infrastrukturinvesteringer. Bidraget omfatter desuden aflønning af tre professionelle medarbejdere til sekretariatet.

2. Bidrag til en nyetableret Trust Fond i Verdensbanken til udvikling og forvaltning af flodbassiner i Afrika (18,7 mio. kr.)

Det danske bidrag øremærkes Zambezi-bassinet. Fonden vil bl.a. støtte forberedende studier til investeringer i eksisterende eller ny infrastruktur herunder kunstvanding og vandkraft; samt styrket kapacitet til forvaltning af vandinfrastrukturen herunder drift og vedligehold og bedre organisering af interessegrupper. UK har bidraget med GBP 10,0 mio., og andre donorer forventes ligeledes at bidrage til fonden.

3. Støtte til gennemførelse af SADC's regionale vandhandlingsplan (30,9 mio. kr.)

Det samlede SADC-vandprogram omfatter 16 komponenter, der vil blive gennemført over en fem-årig periode (2012-2016). Det samlede budget forventes at blive ca. USD 230 mio., og i alt 19 donorer forventes at støtte dele af programmet. Den danske støtte omfatter to af de 16 komponenter. For det første ydes der støtte til en styrkelse af SADC's vandsekretariats kapacitet til at planlægge, koordinere, rådgive og overvåge det samlede regionale vandprogram; for det andet støtte til formidling af viden, nytænkning og god praksis inden for vandressourceforvaltning. Disse to komponenter har afgørende betydning for en succesfuld gennemførelse af programmets øvrige 14 komponenter, der bl.a. omfatter forskning og uddannelse, forberedelse og gennemførelse af infrastrukturprojekter (vandkraft, kunstvanding og drikkevand), modernisering af varslings- og overvågningssystemer, forvaltning af grundvandsressourcer, bedre vandøkonomi og vandkvalitet og klimatilpasning. Programmet forventes endvidere at føre til øget regional og national forståelse for vigtigheden af at sikre vandmiljøet og områdets biodiversitet, ikke mindst som forudsætning for både basale livsbetingelser og økonomisk udvikling.

Under denne komponent afsættes der endvidere midler til en senior DANIDA-rådgiver, som skal støtte både SADC vandsekretariatet og ZAMCOM sekretariatet.

Budget

Det samlede budget andrager 89,1 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Indsatsområde 1. : ZAMCOM sekretariatet	35,5 mio. kr.
Indsatsområde 2. : Trust fond i Verdensbanken	18,7 mio. kr.
Indsatsområde 3. : SADCs vandhandlingsplan	30,9 mio. kr.
Budgetmargen	4,0 mio. kr.
I alt	89,1 mio. kr.

Tilsagnet vil blive afholdt med 89,1 mio. kr. under § 06.34.01.20.41. Bilaterale miljøindsatser.
Tilsagnet vil blive udbetalt i årene 2012-2016.

Væsentlige risikoelementer

En succesfuld gennemførelse af aktiviteterne forudsætter, at det politiske engagement og de nødvendige ressourcer er til stede i regionen, og at medlemsstaterne er villige til at opfylde de indgåede aftaler. Det forventes, at den danske støtte til Zambezi-Kommissionen vil fremme samarbejdet mellem landene og sikre bidrag fra medlemslandene til aktiviteterne i form af sekundært personale til ZAMCOM. Endvidere forventes støtten til SADC's vandsekretariat at fremme gennemførelsen af det regionale vandprogram i henhold til planerne.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 35,0 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2011 afgives tilsagn på 89,1 mio. kr. i støtte til en styrket forvaltning af vandressourcerne i Zambezi-regionen i det sydlige Afrika.
Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2011 opførte bevilling på 753,5 mio. kr. til § 06.34.01. Miljø- og klimabistand i udviklingslande mv. (Reservationsbev.).
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 14. juni 2011

SØREN PIND

Til Finansudvalget.